

Kaarel Eenpalu (vasakul, Jüri Aarma), Konstantin Päts (Tõnu Tepandi) ja Johan Laidoner (Eero Spriit).

Peeter Langovits

DOKUMENTAALDRAAMA EESTI AJALOOST

Pöördeline 1939. aasta Estonia laval

Homme esietendub Estonia kammersaalis dokumentaaldraama «President 1939» – Katri Aaslav-Tepandi ja Tõnu Tepandi nägemus 1939. aasta pöördelistest sündmustest Eestis.

EVA KÜBAR
eva.kybar@postimees.ee

ti delegatsioon oli Moskvas Kremli alla kirjutamas NSV Liidu juhtkonnaga vastastikuse abistamise pakti – nn baaside lepingut.

Samal ajal pidid aga kolm meest – Konstantin Päts, Johan Laidoner ja Kaarel Eenpalu – Kadriorus presidendilossis tegema valiku, kas alistuda Nõukogude Liidu survele ja lubada Punaarmee väeosad Eestisse

Huvi aastatel 1939–1941 Eestis toimunu vastu on autoreid piinanud juba aastaid. Stsenariumi kaasautor ja Konstantin Pätsi osatäitja Tõnu Tepandi tunnistab, et see teema on tal lapsest saadik hinges olnud.

Sama huvi oli ka Katril ja see sundiski neid mitu aastat järjest arhiivis istuma ning hulga ajalooliste dokumentidega

tused, kirjavahetused, aruanded ning Konstantin Pätsi, Johan Laidoneri ja Kaarel Eenpalu NKVD uurimistoimikud aastaist 1941–1950.

Idee uurimistöö stsenariumiks vormistada sündis kaks aastat tagasi ning eelmisel talvel algas Estonias juba lavastuse ettevalmistamine.

Lavastuse autorid rõhutavad, et nende ülesanne on

neilt õppida ning teha selles valguses otsuseid ka tänapäeval. Ja olla rõõmsad, et maailmas on selline riik nagu Eesti.

Lisaks Tõnu Tepandile osalevad etenduses Eero Spriit sõjavägede ülemjuhataja Johan Laidonerina, Jüri Aarma peaminister Kaarel Eenpaluna ning Karin Saukas ülekuulaja ja NKVD julgeolekutöötaja Ivašinana

Kaarel Eenpalu (vasakul, Jüri Aarma), Konstantin Päts (Tõnu Tepandi) ja Johan Laidoner (Eero Spriit).

Peeter Langovits

DOKUMENTAALDRAAMA EESTI AJALOOST

Pöördeline 1939. aasta Estonia laval

Homme esietendub Estonia kammersaalis dokumentaaldraama «President 1939» – Katri Aaslav-Tepandi ja Tõnu Tepandi nägemus 1939. aasta pöördelistest sündmustest Eestis.

EVA KÜBAR
eva.kybar@postimees.ee

Lavastuse keskmes on 1939. aasta 28. septembri öö, kui Ees-

ti delegatsioon oli Moskvas Kremli alla kirjutamas NSV Liidu juhtkonnaga vastastikuse abistamise pakti – nn baaside lepingut.

Samal ajal pidid aga kolm meest – Konstantin Päts, Johan Laidoner ja Kaarel Eenpalu – Kadriorus presidendilossis tegeema valiku, kas alistuda Nõukogude Liidu survele ja lubada Punaarmee väeosad Eestisse või kuulutada välja üldmobiilsatsioon ja olla valmis sõjaks N Liiduga.

Huvi aastatel 1939–1941 Eestis toimunu vastu on autoreid piinanud juba aastaid. Stsenaariumi kaasautor ja Konstantin Pätsi osatäitja Tõnu Tepandi tunnistab, et see teema on tal lapsest saadik hinges olnud.

Sama huvi oli ka Katril ja see sundiski neid mitu aastat järjest arhiivis istuma ning hulga ajalooliste dokumentidega tutvuma: Eesti riigivolikogu välis- ja riigikaitsekomisjoni protokollid, päevikud, mäles-

tused, kirjavahetused, aruanded ning Konstantin Pätsi, Johan Laidoneri ja Kaarel Eenpalu NKVD uurimistoimikud aastaist 1941–1950.

Idee uurimistöö stsenaariumiks vormistada sündis kaks aastat tagasi ning eelmisel talvel algas Estonias juba lavastuse ettevalmistamine.

Lavastuse autorid rõhuvad, et nende ülesanne on teadvustada, milliseid ränki sündmusi on eelmised põlvkonnad pidanud üle elama,

neilt õppida ning teha selles valguses otsuseid ka tänapäeval. Ja olla rõõmsad, et maailmas on selline riik nagu Eesti.

Lisaks Tõnu Tepandile osalevad etenduses Eero Spriit sõjavägede ülemjuhataja Johan Laidonerina, Jüri Aarma peaminister Kaarel Eenpaluna ning Karin Saukas ülekuulaja ja NKVD julgeolekutöötaja Ivašinana.

Lavastust «President 1939» mängitakse viis korda – 16. ja 17. ning 21.–23. veebruaril.